

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

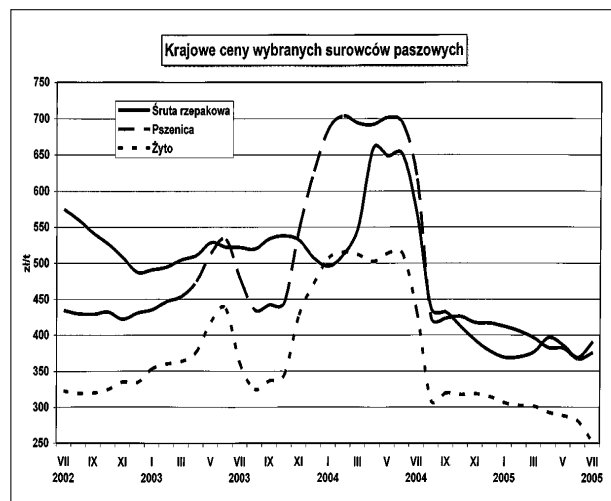
NR
18

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Wigier*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

mgr Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

dr Marek Wigier

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-438

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 20.09.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w kwietniu 2006 r.

REASUMPCJA

W sezonie 2004/05, na skutek wzrostu produkcji i podaży surowców paszowych, znacząco obniżyły się ich ceny. Spadek cen surowców paszowych jednak bardzo wolno przekładał się na ceny pasz przemysłowych. Wyraźne obniżenie tych cen wystąpiło dopiero w końcu 2004 r. i ta tendencja utrzymywała się w I półroczu 2005 r.

Produkcja **pasz treściwych**, po rekordowym wzroście w sezonie 2004/05, w bieżącym sezonie będzie znacząco niższa. Szacowana jest ona na 18,6 mln ton jednostek zbożowych (j. zb.), tj. o 15,5% poniżej sezonu ubiegłorocznego. Produkcja pasz zbożowych będzie mniejsza o 3,4 mln ton j. zb. i wyniesie ok. 17,7 mln ton. Natomiast nieznacznie wyższa może być produkcja surowców wysokobiałkowych. Spadek produkcji pasz zbożowych wynika z obniżenia zbiorów zbóż.

Na skutek rekordowego wzrostu zapasów, mimo znaczącego spadku produkcji, całkowita **подаż zbóż ze źródeł krajowych** w sezonie 2005/06 zostanie na niezmiennym poziomie i wyniesie ok. 31 mln ton. Umiarkowanie zwiększy się zużycie zbóż. W związku z tym presja podaży na ceny w sezonie 2005/06 będzie mniejsza. Sytuacja rynkowa będzie jednak stabilna, nie znosi się na znaczące zmiany cen.

Krajowe zużycie pasz treściwych, po 1,5% spadku w ubiegłym roku gospodarczym, w sezonie 2005/06 może wynieść 22,3 mln ton j. zb., tj. zwiększy się w porównaniu z sezonem 2004/05 o prawie 8%. Będzie to głównie efekt wzrostu pogłowia i produkcji trzody chlewnej, jak również przewidywanego wzrostu produkcji drobiu. W podobnym stopniu zwiększy się zużycie pasz zbożowych, jak też surowców wysokobiałkowych.

W 2004 r. nastąpił nieznaczny spadek **popytu na pasze przemysłowe**. Według danych GUS produkcja pasz przemysłowych w 2004 r. wyniosła 5,464 mln ton i była o ponad 2% niższa niż w 2003 r. Spadek ten wynikał przede wszystkim z obniżenia produkcji pasz przemysłowych dla trzo-

dy, gdyż ilość wyprodukowanych pasz dla drobiu i bydła wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem.

W 2005 r., po przejściowym spadku, powróciła **tendencja wzrostowa w produkcji pasz przemysłowych**. Przewiduje się, że produkcja mieszanek średniobiałkowych w 2005 r. wyniesie ok. 4930 tys. ton i będzie o ok. 260 tys. ton wyższa niż w 2004 r. Wzrost produkcji pasz przemysłowych związany jest ze zwiększeniem produkcji drobiu, która w 2005 r. będzie wyższa w porównaniu z 2004 r. o ok. 13%. Produkcja pasz dla trzody ukształtuje się na ubiegłorocznym poziomie. Produkcja koncentratów wysokobiałkowych również będzie o ok. 20 tys. ton wyższa niż w 2004 r. i wyniesie ok. 550 tys. ton. Wzrośnie także produkcja dodatków uszlachetniających do pasz, tj. koncentratów energetycznych, mieszanek mineralnych i dodatków do pasz typu Premix.

Nadal utrzymuje się bardzo dobra kondycja ekonomiczno-finansowa przemysłu paszowego. W pierwszym półroczu 2005 r. wszystkie wskaźniki rentowności wzrosły powyżej średniego poziomu uzyskiwanego przez firmy sektora spożywczego. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej utrzymał się powyżej poziomu bezpiecznego. Zwiększyła się realna wartość własnego kapitału obrotowego. W drugiej połowie 2005 r. i w 2006 r. nastąpi prawdopodobnie umocnienie dobrej sytuacji finansowej firm paszowych. Będzie ona konsekwencją dobrej koniunktury na rynku drobiu i wieprzowiny oraz uprzemysławiania ich produkcji.

W sezonie 2005/06 ogólny **import** głównych surowców paszowych będzie o ok. 13% większy niż w roku poprzednim. O ponad 70%, do 350 tys. ton może zwiększyć się przywóz zbożowych surowców paszowych. W związku ze wzrostem popytu na pasze przemysłowe, w sezonie 2005/06 zwiększy się zapotrzebowanie na surowce wysokobiałkowe. Przewiduje się, że łączny import surowców wysokobiałkowych może wynieść ok. 1,98 mln ton, w tym

ok. 1,78 mln ton śrutu sojowej i być o ok. 10% wyższy niż w sezonie 2004/05.

W bieżącym sezonie obniży się **eksport** zbożowych surowców paszowych. Przedmiotem eksportu będzie ok. 200 tys. ton, w tym 100 tys. ton żyta, 40 tys. ton pszenicy paszowej oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż. Na zbliżonym do ubiegłorocznego sezonu poziomie ukształtuje się sprzedaż na rynki zagraniczne surowców wysokobiałkowych i wyniesie ok. 260 tys. ton, w tym 240 tys. ton śrutu rzepakowej.

W sezonie 2005/06 prawdopodobnie będą utrzymywać się korzystne **warunki zakupu surowców wysokobiałkowych na rynku światowym**. Wprawdzie w pierwszej połowie sezonu, dotychczasowe niskie ceny śrut, ze względu na spadek zbiorów soi w USA, mogą do końca roku nieznacznie wzrosnąć, ale hamująco na ewentualny wzrost cen będą wpływać prognozowane rekordowe zbiory w Ameryce Południowej. W skali całego sezonu pozwolą one z nadwyżką zrekompensować spadek produkcji w Stanach Zjednoczonych. Ceny prawdopodobnie będą się utrzymywały na relatywnie niskim poziomie w całym sezonie 2005/06.

Na krajowym rynku również utrzymują się korzystne dla producentów pasz przemysłowych tendencje zmian **cen surowców paszowych**. W wyniku znaczącego wzrostu zapasów, mimo niższej produkcji i wzrostu zużycia na krajowym rynku zbożowym, rynek jest w stanie równowagi. W efekcie ceny zbóż paszowych nadal pozostają na niskim poziomie.

Podobnie kształtuje się sytuacja na krajowym rynku surowców wysokobiałkowych. Niskie ceny transakcyjne w imporcie, umacniający się złoty w relacji do euro i dolara, skutkuje utrzymywaniem się na niskim poziomie cen śrutu sojowej i słonecznikowej. Również na niskim poziomie kształtuje się cena śrutu rzepakowej. Tanie surowce powodują, że ceny mieszanek i koncentratów wysokobiałkowych są także coraz niższe.

SUMMARY

The 2004/05 season is featured with a considerable decline in prices, which reflects growing production and supplies of feed raw materials. However there was a significant lag in response of industrially mixed feed-stuff prices, which showed a distinct decline barely at the end of 2004. Such tendency persisted in the first half of 2005.

Following a record increase in 2004/05, a significant decline in the production of **concentrated feed-stuffs** is expected in the current season, i.e.: is likely to decline by 15,5% to 18,6 million of grain Units (GU). The production of **cereal-based feed-stuffs** is estimated 3,4 million tons down at 17,7 million tons. On the other hand a slight increase is expected in the production of high-protein feed components. The decline in cereal-based feeds resulted from lower crops.

Reflecting a bulk increase in stocks, total domestic supply of cereals in the 2005/06 season, despite lower crops, would remain unchanged from the previous season at 31 million tons. Therefore the market situation is likely to be stable, none of major shifts in prices are expected.

Following a 1,5% decline in the previous season, the **domestic use of concentrated feedstuffs** in the 2005/06 season is expected 8% on 2004/05 at 20,6 million GU. The increase results from growing stock and production in the swine sector as well as from anticipated increase of production in the poultry sector. The demand for cereal-based feeds and high-protein components will increase at similar rate.

The **demand for industrially mixed feedstuffs** in 2004 slightly declined. According to the CSO their pro-

duction totalled 2% down on 2003 at 5,464 million tons. The declined reflected primarily from lower production of concentrates for the swine sector because the production of concentrates for poultry and cattle increased.

Following a temporary decline **an upward tendency in industrial feed production** in 2005 have recovered. The production of average-protein-content concentrates in 2005 is estimated 260 thousand tons up from 2004 at 4930 thousand tons. The increase reflects higher production in poultry sector (by 13% on 2004). The production of concentrates for the swine sectors is likely to remain unchanged. The production of high-protein concentrates is expected to increase by 20 thousand tons to 550 thousand tons. The production of feed additives (energy concentrates, mineral mixes of Premix type) is also expected to increase.

Financial standing of the feed industry still remains very good. In the first half of 2005 all profitability ratios went above the average values for the entire food sector. Current liquidity ratio reminded above the safe level. The value of working current assets in real terms increased. In the second half of 2005 and in 2006 good situation is likely to improve further. It will result from reasonable situation on the markets of poultry and swine and also from concentration of their production.

In the 2005/06 season total **imports** of major feed components are expected to increase by 13%. The imports of grain-based feed components may increase by 70% to about 350 thousand tons. Taking into account growing demand for industrially mixed feeds the imports of high-protein

components is also likely to increase by 10% to 1,98 million tons, including 1,78 million tons of soy meal.

Exports of grain-based feed components in the current season is expected to decline and would concern 200 thousand tons, including 100 thousand tons of rye, 40 thousand ton of feed wheat and slight quantities of other cereals. The exports of high-protein components are likely to remain unchanged from the previous season (260 thousand tons, including 240 thousand tons of rape meal).

The terms of trade on the world market of high-protein components in 2005/06 are likely to remain reasonable. In the first half of the season low so far prices of protein meals may slightly increase due to decline in the US soy crop. On the other hand upward tendencies would be hampered with good crop prospects in Latin America. Therefore the prices are expected to fluctuate at a relatively low level along the whole 2005/06 season.

Domestic market is also dominated with favourable for feed mixers changes in feed component prices. Reflecting considerable increase in stocks the cereal market is balanced despite lower crops and growing use. Therefore cereal prices still remain at a relatively low level.

Similar changes are observed on the domestic market of high-protein components. Low import prices along with appreciating Polish currency versus USD and EURO result in declining prices of soy meal and sunflower meal on the domestic market. Rape meal prices are also low. This leads to a decline in the domestic prices of compound feeds and high-protein concentrates.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek mięsa (29) • październik 2005,
2. Rynek mleka (29) • październik 2005,
3. Rynek drobiu i jaj (28) • październik 2005,
4. Rynek zbóż (29) • listopad 2005,
5. Rynek ziemniaka (28) • listopad 2005,
6. Rynek rzepaku (28) • listopad 2005,
7. Rynek owoców i warzyw (27) • listopad 2005,
8. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (22) • grudzień 2005,
9. Popyt na żywność (6) • grudzień 2005,
10. Rynek cukru (28) • grudzień 2005,
11. Rynek ryb (4) • grudzień 2005,
12. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (29) • marzec 2006,
13. Rynek pasz (19) • marzec 2006,
14. Rynek ziemi rolniczej (9) • wrzesień 2006.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
